

Koronavirüs Fetvaları

Cuma Namazı

1.

Cuma namazının farziyet ve eda şartlarından birisi sağlıklı olmaktır. Hasta bir kişi cuma namazına gittiği takdirde hastalığının ilerlemesinden veya uzamasından korkarsa bu kişiye cuma namazı farz değildir.

2.

İnsanlara zarar verecek düşman korkusu, şiddetli yağmur, fazla çamur ve benzeri engeller, salgın hastalıklar, artmasından korkulan hastalık hâli cuma namazına gidilmemesini mubah kılan özürlerdendir. Bu durum geneli de ilgilendiriyorsa, cuma cemaatinde hazır bulunarak zaten yaygın olan hastalığın daha da büyümesine mani olmak üzere Cuma namazı kılmamak gerekir. Taun hadisinde de olduğu gibi, emniyeti tercih etmek evlâdır.

3.

Cuma namazı kılınmadığı durumlarda, öğle vaktinin asıl farz ibadeti olan öğle namazı kılınır. Cuma namazının diğer farziyet ve eda şartları da göz önünde bulundurularak küçük cemaatler hâlinde Cuma namazı kılmaya kalkışmak câiz olmaz. Dinimizde zorluklar kaldırılmış, kolaylıklar tercih edilmiştir.

Cenâb-ı Hak bizi ve bütün insanlığı her türlü semavî ve arazî bela ve musibetlerden muhafaza eylesin.

Koronavirüs Fetvaları

Cenazenin Tabutla Gömülmesinin Hükümü

1. Bölüm

Cenazenin defnedilmesinde esas olan cesedin toprakla buluşturulması; yani kabre kadar tabutla taşınan cenazenin mezarlığa varınca tabuttan çıkarılarak kefenle toprağa konulmasıdır. Fıtrata uygun olan budur. Tabut ister tahtadan, ister mermerden olsun, beden toprakla buluşmasını engeller.

Dolayısıyla İslam'ın cenaze defni uygulamasına aykırıdır. Ancak, salgın hastalıklar gibi olağan dışı şartlarda durum farklılık arzeder. Fıkıh kitaplarımızda olağan dışı şartlar şöylece belirlenmiştir.

1.

Bir beldede tabutsuz cenaze gömülmesinin yasa marifetiyle yasaklanmış olması.

2.

Cenaze defninin yapılacağı arazide sağlam ve kuru toprak bulunmayıp, toprağın çürük veya aşırı sulak olması. Bu durumda cenaze sağlam bir tabutla defnedilebilir ve tabutun mermer veya demirden yapılmış olması da câizdir.

Koronavirüs Fetvaları

Cenazenin Tabutla Gömülmesinin Hükmü

2. Bölüm

3.

Defni yapılacak cenazenin bulaşıcı bir hastalıktan ölmüş olması durumunda tabutsuz defnedilmesiyle bu hastalığın çevreye yayılma tehlikesinin bulunması.

4.

Müslüman bir kadının defnedilmesi esnasında mahreminin bulunmaması nedeniyle tabutla gömülmesi câizdir; hatta daha efdaldir. Cenazenin tabutla gömülmesi durumunda tabutun içine bir miktar toprak konulması tavsiye edilir.

Bu günlerde dünyayı adetâ kasıp kavuran koronavirüs sebebiyle vefat eden insanların tabutla defnedilmeleri câiz olur.

Koronavirüs Fetvaları

Cenazenin Yıkanmadan Namazının Kılınması

1. Bölüm

Müslümanların cenazelerinin yıkanıp kefenlenmesi, cenaze namazının kılınması ve toprağa gömülmesi farz-ı kifayedir.

Bu dinî görevin bazı Müslümanlar tarafından ifa edilmesiyle, diğer Müslümanlar bu sorumluluktan kurtulmuş olurlar.

Normal şartlarda cenazeler yıkanır, kefenlenip cenaze namazları kılınır. Sonra da defnedilir. Ancak bazı hâllerde cenaze yıkanmaksızın cenaze namazları kılınabilir.

Koronavirüs Fetvaları

Cenazenin Yıkanmadan Namazının Kılınması

2. Bölüm

Cenazelerin yıkanmadan namazlarının kılınmasının câiz olduğu hâller şunlardır:

1.

Cenazenin vücudunun tamamının bulunmaması ve sadece bir kısmının bulunması. İmam Ebu Hanife ve İmam Malik'e göre cenazenin vücudunun çoğu mevcut ise, yıkanır ve cenaze namazı kılınır. Aksi takdirde yıkanmaz ve namazı kılınmaz.

2.

Cenazeyi yıkayacak suyun bulunmaması. Cenazenin yıkanması durumunda cesedin parçalanma ve dağılma riski varsa bu takdirde teyemmüm yaptırılır. El ile dokunmak mümkün değilse uzaktan su dökülür.

Bunlar mümkün değilse cenaze yıkanmaz. Namazı kılınır ve defnedilir. Nitekim şehitler, yıkanmazlar, kefenlenmezler, hatta namazları da kılınmaz. İmam Ebu Hanife, şehitlerin namazlarının kılınacağını bildirmiştir.

Koronavirüs Fetvaları

Dinimizde Şehitlik

Dinimizde şehitlik iki kısımdır:

1.

Hem dünya hem de ahiret itibariyle şehit olanlar. Bu şehitler ila-i kelimetullah için şehit olanlardır. Yıkanmaz, kefenlenmez ve üzerlerine cenaze namazı kılınmaz.

2.

Ahiret itibariyle şehit sayılanlar. Bulaşıcı hastalıktan ölenlerle, gurbette, ilim yolunda iken ölenler bu kısımdandır. Cenazeleri yıkanır, kefenlenir ve cenaze namazları kılınır. Sonra da defnedilirler.

İçinde bulunduğumuz konjonktürel durumda vefat eden koronavirüs hastaları -Allâhu a'lem- bu ikinci gruptaki şehitlerden sayılırlar.

Bunların imkan varsa yıkanmaları, kefenlenmeleri ve cenaze namazlarının kılınması gerekir. Fakat hastalığın bulaşıcı özelliğinden dolayı, normal şartlarda yapılan vazifelerin, yapılabilecek kadarıyla yetinilir.

Koronavirüs Fetvaları

Cenazenin Namazı Kılınmadan Defnedilmesi

Herhangi bir mazeret olmadan cenazelerin namazı kılınmadan defnedilmesi câiz değildir.

Eğer bir cenaze, namazı kılınmadan defnedilmişse, kabir üzerinden cenaze namazı kılınır.

Peygamber Efendimiz (as), Ensar'dan bir kadının kabri üzerinden cenaze namazını kılmıştır.

Cenaze namazı için sayı şartı olmadığından bir kişinin dahi cenaze namazı kılması yeterli olur.

Koronavirüs Fetvaları

Cenazenin Yakılmasının Hükümü

Dinimize göre cenazelerin yıkanması, kefenlenmesi, cenaze namazının kılınması ve toprağa gömülmesi gerekir.

Cenazelerin yakılması ve başka yöntemlerle yok edilmesi ise câiz olmaz. Nitekim Peygamber Efendimiz (as), insan cesedi ile ilgili olarak *"Ölmüş birinin kemiğini kırmak, onu diri iken kırmak gibidir."* buyurmuştur.

Cesetleri yakmak da bu kapsamda değerlendirilir ve yakılması kesinlikle câiz değildir.

Koronavirüs salgını sebebiyle bazı idarelerin, cesetlerinin yakılması yönünde aldığı kararlar, idare ile yapılacak olan görüşmeler yoluyla farklı bir şekilde uygulanabilir.

Bu durumda, tabutlu defin gündeme gelebilir. Tabut ve tabutun içindeki cenaze dezenfekte edilerek defin işlemi gerçekleştirilmiş olur.

Buna rağmen idareler, illa da yakmayı emrediyorsa, bu durumda elbette yapacak bir şey kalmayacaktır.

Allah bütün insanlığa şifalar versin.
Elbette ki en doğrusunu Allah bilir.